

**Česká školní inspekce
Jihočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIC-55/11-C

Název právnické osoby vykonávající činnost školy	Základní škola a Mateřská škola Želeč, okres Tábor
Sídlo:	391 74 Želeč 66
IČ:	70988218
Identifikátor:	650035712
Právní forma:	Příspěvková organizace
Zastoupená:	Mgr. Petrem Cábou, ředitelem školy
Zřizovatel:	Obec Želeč, 391 74 Želeč 26
Místo inspekční činnosti:	391 74 Želeč 66, 391 74 Želeč 39, 391 74 Hlavatce 51
Termín inspekční činnosti:	17. – 20. leden 2011

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou a mateřskou školou podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledku vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů; zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Aktuální stav školy

Základní škola (ZŠ) a Mateřská škola (MŠ) Želeč je příspěvkovou organizací, zřízenou Obcí Želeč. Vykonává činnost základní školy, mateřské školy, školní družiny a školní jídelny.

Škola poskytuje předškolní vzdělávání ve dvou mateřských školách. Místa poskytovaného předškolního vzdělávání jsou Želeč 39 (2 třídy) a Hlavatce 51 (1 třída). V současné době je zapsáno 55 dětí v MŠ Želeč a 21 dětí v MŠ Hlavatce. Celkem je kapacita MŠ naplněna na 91,56 %. Zřizovatel rozhodl o výjimce a možnosti navýšení počtu dětí v obou mateřských školách. Předškolní vzdělávání probíhá v MŠ Želeč podle Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání „Svět očima dětí“ a v MŠ Hlavatce podle Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (ŠVP PV).

Místem poskytovaného základního vzdělávání ZŠ je Želeč 66. Ve školním roce 2010/2011 je výuka organizována ve 4 třídách 1. – 5. ročníku (spojen je 3. a 4. ročník). Málotřídní ZŠ navštěvuje 54 žáků. Kapacita ZŠ je naplněna z 63,5 %. Jedno oddělení školní družiny navštěvuje 16 žáků, kapacita je využita na 32 %. Školní jídelna (ŠJ) připravuje stravování pro děti obou MŠ, žáky ZŠ, zaměstnance všech součástí a cizí strážníky. Kapacita ŠJ je využita na 88 %. Vzdělávání v ZŠ probíhá v 1. – 4. ročníku podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (ŠVP ZV) „Tradice J. A. Komenského v moderní škole“, v 5. ročníku podle vzdělávacího programu Základní škola č.j. 16 847/96-2, včetně jeho úprav a doplňků.

V uplynulých třech letech vzrostly počty dětí v MŠ, obměnil se pedagogický sbor a také se zlepšily věcné podmínky pro vzdělávání. Dětské stolky a židle jsou již v několika výškách a odpovídají vzrůstu dětí, a to ve třídách i v jídelně. V MŠ Hlavatce bylo instalováno nové osvětlení tříd a položeny podlahové krytiny. V ZŠ byly třídy vybaveny novým stavitelným žakovským nábytkem, postupně probíhá výměna osvětlení jednotlivých tříd. Ve spolupráci s obcí byl vypracován a schválen projekt Program rozvoje venkova (spravuje Zemědělský intervenční fond) z jehož dotace bylo pořízeno vybavení počítačové učebny (umístěna v prostorách Obecního úřadu) a interaktivní tabule. Ve školním roce 2012/2013 se předpokládá nárůst žáků, proto zřizovatel plánuje přístavbu ZŠ (projekt schválen 21. 1. 2010).

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Právnícká osoba vykonávající činnost školy (dále škola) dodržuje všechny zákonné podmínky pro přijímání dětí a žáků. Pravdivě a prokazatelným způsobem informuje veřejnost o vzdělávací nabídce a pravidlech při přijímání ke vzdělávání. Doposud bylo všem žádostem o přijetí vyhověno. Škola má vytvořeny účinné mechanismy k identifikaci dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami i dětí a žáků nadaných. Přijímá opatření k omezení rizikového chování a k odstranění sociálních, zdravotních a bezpečnostních bariér. Dbá na zdravý životní styl. Zvýšená individuální péče je věnována dětem s odloženou školní docházkou. Škola účinně předchází projevům školní neúspěšnosti intenzivní péčí v oblasti logopedické prevence a reedukace. Pedagogové školy vytváří pozitivní klima pro naplňování cílů ŠVP PV a ŠVP ZV.

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání má každá MŠ vlastní. Oba dokumenty jsou zpracovány v souladu s požadavky RVP, dílčí nedostatky byly odstraněny v průběhu inspekce. Vzdělávací činnosti jsou všestranné. Pravidelně je zařazováno cvičení, četba, poznávací a tvořivé aktivity, činnosti venku. Nejstarší děti mají možnost k seznamování s cizím jazykem, který má návaznost v základním vzdělávání. Škola sleduje podnětnost prostředí, bezpečnost a ochranu zdraví dětí.

V průběhu hospitací v **MŠ Želeč** převažoval řízený program. Sledované činnosti byly společné s dominantní úlohou učitelky. Méně příležitostí měly děti ke spontánním hrám, k vlastním poznávacím aktivitám, k řešení problémů, k rozhodování. Činnosti byly motivované, zajímavé a přínosné, programu však chyběla vyváženost. Málo pozornosti bylo věnováno nezávazné nabídce činností a kooperativním formám vzdělávání. Vhodně byl zařazován pohyb, zpěv a hudba. Učitelky vždy dbaly na bezpečnost dětí, ale činnosti venku zřetelně omezovalo, že s jednou skupinou je učitelka sama. Rovněž oběd v jídelně je pro stávající pracovnice velmi náročný z hlediska přecházení, organizace a nutné přestávky na jídlo.

Sledovaný program v **MŠ Hlavatce** probíhal v plynulé návaznosti činností, kdy děti měly čas a podporu pro vlastní uplatnění. Učitelka vytvářela rozmanité příležitosti pro hru a poznávání, ke každému dítěti přistupovala s individuálními ohledy. V přirozených situacích se děti učily vzájemné ohleduplnosti a společenskému chování. Velká míra svobodného rozhodování spolu s přiměřenou zodpovědností podpořila jejich sebedůvěru.

Vzdělávací činnost se opírá o přímé zkušenosti dětí, jejich každodenní pobyt v přírodě a tradiční zvyklosti ve vesnici. Zřejmá byla spolupráce obou učitelek, stejně laděný pedagogický styl, jednotné působení.

Děti v obou MŠ mají osvojeny kulturní a hygienické návyky, pěkně stolují, jsou samostatné v sebeobsluze. Se zájmem se učí, tvoří, pomáhají mladším. Zvládají pravidla bezpečného chování na komunikacích. Patrné jsou rozvinuté kompetence sociální a personální. Škola cílevědomě dbá na rozvíjení kompetencí k učení. Seznamování s angličtinou probíhá v malých skupinách, je vedeno hravou formou a s ohledem na možnosti přítomných dětí. Pro kompetence občanské a činnostní jsou vytvářeny dobré podmínky, vzdělávání obohacují partnerské vazby (ekologické centrum Votice a místní subjekty). V průběhu vzdělávání byla zřejmá vstřícná, spolupracující atmosféra a důsledně uplatňovaná rovnost příležitostí. Vzdělávání probíhá v souladu s filozofií rámcového programu a směřuje k osvojení klíčových kompetencí. Škola je otevřená rodičům, průběžně je informuje a reaguje na jejich podněty.

Výsledky předškolního vzdělávání škola sleduje a vyhodnocuje. Zprávy o vlastním hodnocení dokládají postupné zlepšování podmínek, naplňování programu a soustavné vzdělávání pedagogů.

ŠVP ZV je zpracován v souladu s právními předpisy a s Rámcovým vzdělávacím programem (RVP). Zohledňuje cíle, záměry, podmínky a možnosti školy, podporuje rozvoj osobnosti žáků. Průřezová témata jsou systematicky začleněna do předmětů, cíleně jsou podporovány mezipředmětové vztahy. ŠVP je zveřejněn v prostorách školy na přístupném místě.

Z hospitací, dokumentů z projektové tematické výuky i z dalších akcí školy je zřejmé, že škola naplňuje učební plány podle uvedených vzdělávacích programů a motivuje žáky pro další vzdělávání. Pozitivem pedagogické činnosti je jednotné a cílené působení na žáky. Žáci dodržují dohodnutá pravidla práce, respektují práci druhých, umějí spolupracovat.

Společným znakem vzdělávání je příjemné prostředí a aplikace účinných metod a forem práce s aktivním zapojením všech žáků. Výuka vychází z účinné motivace, vhodně je propojena s praktickým životem. Vzhledem k nízkému počtu žáků ve třídách je zajištěn individuální přístup. Zařazení efektivních kooperativních činností bylo méně časté. Ve všech třídách probíhají v průběhu školního roku projektové dny, projektové vyučování je zařazováno s cílem osvojení nebo prohloubení klíčových kompetencí. Informace o těchto aktivitách jsou prezentovány v prostorách školy a na webových stránkách školy, které jsou průběžně aktualizovány. Na standardní úrovni škola podporuje rozvoj schopnosti komunikace v cizích jazycích, hodnotí výsledky a podporuje rozvoj vědomostí, dovedností a postojů v čtenářské, matematické a přírodovědné gramotnosti. Zajímavou a zábavnou formou je podporováno ekologického cítění žáků a jejich vztah k regionu. Podpoře rozvoje funkčních gramotností žáků přispívá i pestrá nabídka zájmové činnosti, organizace olympiád, soutěží, výletů, exkurzí i činnosti školní družiny včetně využívání spolupráce s některými partnery. Učitelé zohledňují potřeby a možnosti běžné populace i žáků s odlišnými vzdělávacími potřebami. Škola vede evidenci žáků s odborným vyšetřením a přijímá opatření při zohledňování jejich vzdělávání. Identifikuje žáky s riziky neúspěšnosti a přijímá opatření ke zlepšení. Především jde o působení na žáky a jejich rodiče a individuální péči učitelů (doučování skupinové, individuální). Na základě

doporučení odborného poradenského pracoviště a se souhlasem zákonného zástupce škola aktuálně integruje jednoho žáka.

Vyučující sledují míru úspěšnosti žáků v průběhu celého vzdělávacího cyklu. Využívají k tomu standardních prověrek a testů, vytvořených na úrovni školy, pravidelně každý rok jsou pro žáky 5. ročníku využívány i celostátní testy (SCIO). Výsledky testů zveřejňuje škola na webových stránkách.

Hodnocení žáků má jasně zpracovaná a daná pravidla, ve sledované výuce bylo patrné jejich dodržování. Hodnocení výkonů žáků v průběhu sledované výuky bylo odůvodněné a byla patrná snaha využívat jeho motivační funkci. Oblast sebereflexe a sebehodnocení žáků se prosazuje postupně a pro její naplňování ještě zbývá prostor. Škola vytváří příznivé podmínky pro bezpečný průběh vzdělávání, podporuje trvalý zdravý vývoj dětí a žáků, poskytuje jim průběžně potřebné informace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Škola vede školní matriku, provádí v ní změny a předává z ní údaje v souladu s příslušnými ustanoveními školského zákona. Zajišťuje bezpečné prostředí, zohledňuje individuální potřeby dětí.

Školní vzdělávací programy realizované školou odpovídají zápisu do rejstříku škol a školských zařízení. ŠVP ZV i ŠVP PV (po drobných úpravách v průběhu inspekce) jsou zpracovány v souladu se zásadami příslušného rámcového vzdělávacího programu a jejich struktura je v souladu se školským zákonem. Velkou mírou k rozvoji osobnosti žáků přispívá využívání třídních a školních projektů. Významnou měrou přispělo k rozvoji kompetencí žáků ve všech vzdělávacích oblastech zapojení školy do mezinárodního projektu COMENIUS (spolupráce škol Velké Británie, Německa, Norska a Slovenska). Při zajišťování materiálních a finančních podmínek vzdělávání škola úzce spolupracuje se zřizovatelem. Prostorové podmínky pro činnost obou MŠ jsou na velmi dobré úrovni, obě mají k dispozici zahradu s vhodným vybavením pro činnost dětí, nábytek ve třídách je postupně obnovován v souladu s hygienickými požadavky. Velmi starý nábytek je však stále na pracovišti v Hlavatcích, kde rovněž chybí vybavení pro administrativní práci.

Vybavení ZŠ učebnicemi a pomůckami je na standardní úrovni. Jejich obnova je průběžná, sleduje potřebnou inovaci a vytváří podmínky pro činnostní a názorné učení. V budově, ve které probíhá činnost ZŠ, jsou pouze prostory pouze pro 4 kmenové třídy, místnost pro činnost ŠD, sociální zařízení a malá šatna. Chybí prostor pro odborné učebny, zázemí pro pedagogické pracovníky a tělocvična. V celém prostoru školy je udržován pořádek a čistota, interiér i učebny jsou vyzdobeny různorodými pracemi žáků, které dokládají bohatost aktivit školy. I přes uvedené nedostatky umožňují prostorové podmínky školy celkově realizaci přijatých vzdělávacích programů.

Pedagogický sbor obou MŠ tvoří 5 učitelek. Většinou jsou kvalifikované a zkušené, jen na část úvazku pracuje začínající učitelka, která má zájem si doplnit pedagogické vzdělání. Pro MŠ Želeč je počet pedagogů nedostačující, neboť škola je maximálně naplněna. V pedagogickém sboru ZŠ jsou zkušené vyučující, kteří reagují na změny ve vzdělávání, aplikují inovace do výuky a průběžně se dále vzdělávají. Všichni mají požadovanou odbornou kvalifikaci.

Ředitel školy splňuje předpoklady pro výkon funkce ředitele, do které byl jmenován na základě konkurzního řízení. Má dobrý přehled o podmínkách a činnosti obou mateřských škol. Jejich vedením pověřil zkušené učitelky a přenesl na ně dílčí část řízení

a zodpovědnost. Ředitel uplatňuje demokratický styl řízení, efektivně využívá finanční, materiální i personální zdroje, vytváří podmínky pro další vzdělávání pedagogických pracovníků. Rozdělení kompetencí v oblasti chodu celé školy je plně funkční a odpovídá jejím potřebám. Strategie školy je jasná a srozumitelná, stanovuje priority vedoucí ke zlepšení průběhu a výsledků vzdělávání a naplňování školních vzdělávacích programů. Vlastní hodnocení školy je zpracováno podle stanovených kritérií, důkladně analyzuje současný stav. Kontrolní a hospitační činnost ředitele školy je plánovitá a cíleně zaměřená na aspekty průběhu vzdělávání, včetně kontroly jeho výsledků.

Škola spolupracuje i s ostatními partnery – zejména s poradenskými zařízeními, okolními školami, místními hasiči, mysliveckým sdružením. Velmi přínosná je spolupráce se zřizovatelem. Ten je škole oporou nejen po stránce finanční, ale i při zajišťování akcí, které škola během roku pořádá. Vedení školy vytváří podmínky pro činnost školské rady.

Finanční předpoklady školy k zabezpečení školního vzdělávacího programu byly hodnoceny za poslední tříleté období, to znamená účetně uzavřené roky 2007 až 2009. Financování výdajů bylo vícezdrojové. Rozhodující zdroj představovala dotace ze státního rozpočtu včetně finančních prostředků přidělených škole z MŠMT v rámci národních rozvojových programů, a to především na posílení mzdových prostředků. Druhým nejvýznamnějším zdrojem příjmů je příspěvek od zřizovatele na krytí provozních nákladů. Kromě tohoto příspěvku byly navíc škole poskytovány zřizovatelem každoročně finanční prostředky k úhradě nadnormativních výdajů (platy a odvody) vzhledem k malé naplněnosti tříd. Dalším zdrojem financování jsou vlastní příjmy ze školního, z prodeje majetku apod. Ve sledovaném období se podařilo škole získat grant na projekt partnerství Comenius v rámci Programu celoživotního učení. Výdaje na pořízení učebnic, učebních pomůcek a další vzdělávání pedagogických pracovníků byly ročně navyšovány. Hospodaření školy v hlavní činnosti bylo v hodnocených letech kromě roku 2008 ziskové. Finanční prostředky poskytnuté právnické osobě ze státního rozpočtu v letech 2007 až 2009 pokryly její základní potřeby, byly efektivně a účelně využívány k rozvoji osobnosti dětí a k realizaci školního vzdělávacího programu.

Závěry, celkové hodnocení školy

Škola poskytuje vzdělávání v souladu s rozhodnutím o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení. Školní vzdělávací programy a učební dokumenty byly zpracovány podle zásad stanovených v příslušném rámcovém vzdělávacím programu. Organizace vzdělávání vede k získání požadovaných kompetencí dětí a žáků dle školních vzdělávacích programů a umožňuje realizovat obsah vzdělávání.

Ředitel školy plní povinnosti, které vyplývají ze zákonných norem. Při přijímání dětí a žáků a nakládání s jejich osobními daty dodržuje rovný přístup ke vzdělávání. Informační systém směrem k žákům, rodičům a ostatním partnerům je funkční. Spolupráce školy s partnery zlepšuje podmínky vzdělávání dětí a žáků. Vedení školy zajistilo bezpečné prostředí pro vzdělávací proces svých dětí a žáků, včetně strategie prevence rizikového chování, pravidelně vyhodnocuje zdravotní a bezpečnostní rizika a přijímá opatření k jejich minimalizaci.

Škola systematicky sleduje výsledky vzdělávání i celkovou úspěšnost dětí a žáků jak v rámci školy, tak ve srovnání s jinými školami. Výstupů vlastního hodnocení využívá pro zvyšování kvality vzdělávání. Vnitřní i vnější kontrolní systém je funkční a účinný.

Personální, prostorové a materiální podmínky, i přes některé dílčí nedostatky umožňují škole plnit výchovně vzdělávací cíle na požadované úrovni. Škola využívá pro realizaci svých vzdělávacích programů finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu v souladu s účelem, na který byly přiděleny.

Průběh vzdělávání celkově směřuje k podpoře rozvoje osobnosti dětí a žáků.

Dílčí příklady dobré praxe:

- realizace třídních a školních projektů
- pestrá nabídka volnočasových aktivit
- vhodné klima školy, které příznivě ovlivňuje rozvoj osobnosti dětí a žáků

Dílčí rizika:

- v podmínkách mateřských škol – v MŠ Želeč je nedostatečné personální zajištění činností, v MŠ Hlavatce není dostatečné materiální vybavení
- v podmínkách činnosti základní školy – chybí prostory pro odborné učebny, zázemí pro pedagogické pracovníky a tělocvična.

Prostor pro další rozvoj:

- více využívat sebehodnocení v jednotlivých vyučovacích jednotkách

Přílohy inspekční zprávy

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo.

Poučení

Podle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitel školy/školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Jihočeský inspektorát České školní inspekce, Dukelská 23, 370 21 České Budějovice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu Jihočeského inspektorátu csic@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Jihočeském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Českých Budějovicích dne 11. 2. 2011

(razítko)

Mgr. Antonín Dvořák, školní inspektor v. r.

Mgr. Jiří Holomek, školní inspektor v. r.

Mgr. Daniela Petrová, školní inspektorka v. r.

Bc. Milena Doležalová, kontrolní pracovnice v. r.

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Želči dne 18. 3. 2011

(razítko)

Mgr. Petr Cába, ředitel školy v. r.

Připomínky ředitele školy

Připomínky nebyly podány.